

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 194

Maribor, ponedeljek 27. avgusta 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din; dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Napetost v političnem položaju

Vlada ne ve, kako naj ukroti KDK. — Buna med radikalc. — Nove kombinacije.

Včeraj 26. tm. je imela vlada sejo, na kateri je razpravljala o korakih, ki se naj podvzamejo proti KDK in njenim voditeljem. Ministri-pravniki so bili mnenja, da ni nobenega zakona, proti katerim bi se bil kdorkoli iz vodstva KDK pregrešil. Vendar pa so prevladali oni, ki za vsako ceno hočejo položaj zaostri. Ker pa so sami uvedeli, da z zakonom o zaščiti države ne morejo operirati proti KDK, ker bi se pred celim svetom osmešili, so sklenili za Blažev žegen, da »morajo vsi ministri upotrebiti vse zakonske mere proti napornemu delu ekstremnih elementov«. Čuje se, da so pozvani od ministre pravde v Beograd vsi višji državni pravdniki iz celotne Slovenije, ki bodo dobili posebne »instrukcije«, kako naj nastopijo proti posameznim osebam KDK, zlasti iz vodstva.

Predsednik KDK g. Svetozar Pribečević je takoj včeraj z ozirom na vse to podal izjavo, v kateri ostro obsoja to postopanje režimskih krogov. Pravilno povdarja, da je unikum, da vlada razpravlja o »primeni zakonskih mer«, torej o tem, ali se naj uporabi obstoječi zakoni. To bi pomenilo, da je uporaba obstoječih zakonov odvisna od vlade, in da je v našem specialnem slučaju odvisno od nje tudi pravosodje. Dela KDK so ali kazniva ali niso. Če so kazniva, morajo po zakonu določeni organi pravosodja brez ozira na sklepe vlade po svoji službeni dolžnosti uvesti kazenski postopek. Ako pa niso kazniva, bo pravosodje počivalo. V nobenem slučaju pa ni pozvana vlada, da se bavi z vprašanjem kazenskega postopanja in da odloča o tem, ali bo se pravosodje stavilo v pokret proti vodjem KDK. Ako vlada o tem razpravlja, je to značenje, da stavlja pravosodje v svojo službo, da ona razpolaga s pravosodjem, da torej pri nas pravosodje ni neodvisno, ampak da ga vlada tretira kakor policijo. To bo čudno odjeknilo v inozemstvu, zlasti tudi na medparlamentarni konferenci z 7 držav v Berlinu.

Druga važna zadeva je današnja sejo glavnega odbora radikalnega kluba. Pripravila se vihar in govori se o tem, da bo glavni odbor izključil g. Vukičevića iz stranke. Značilna je izjava drugega podpredsednika glavnega odbora g. Marka Trifkoviča v včerajšnji »Politiki«, v kateri g. Trifkovič najostreje napada politiko g. Vukičevića, ki da je nesreča za radikalno stranko, za ljudstvo in za državo. Po dosedajšnjih izkušnjah sodeč dvomimo sicer, da se bodo gospodje v glavnem odboru povzpeli do kakih odločilnih korakov.

Možno bi bilo to pač v slučaju, ako bi bile kombinacije, o katerih se govori tekom zadnjih dni, resne. Te kombinacije je zaupal tudi neki bivši minister, odličen politik, ki se pa danes aktivno ne bavi s politiko, poročevalcu zagrebških »Novosti«. Po njegovih izjavah bi najkasneje oktobra meseca prišlo do spremembe. Sedanja skupščina bi se sploh več ne sestala, ampak bi bila razpuščena in razpisane nove volitve za december ali januar.

Velja Vukičević v škripcih

RADIKALNI GLAVNI ODBOR ZBORUJE. — OBTOŽBE PROTI VELJI VUKIČEVIČU.

BEograd, 27. avgusta. Za današnjo sejo radikalnega glavnega odbora je vladalo v vseh političnih krogih veliko zanimanje. Po izjavah, ki so jih dali poedini vodilni člani glavnega odbora poslednje dni sprčo akcije Velja Vukičevića, se pripisuje tej seji večja važnost kot pa dosedanjim običajnim konferencam v radikalni stranki. Marko Trifković je včeraj napovedal izključitev Vukičevića, ki ga je obtožil kot glavnega krivca za krizo državnega in narodnega edinstva. V zvezi z današnjo sejo glavnega odbora in s pozivom, ki ga je poslal glavni odbor vsem radikalnim ministrom naj se udeležijo današnje seje, se je vršilo včeraj več konferenc radikalnih prvakov. V predsedstvu kluba je imel Velja Vukičević več ur trajajoče posvetovanje z radikalnimi ministri. Okolica Vukičevića skuša omalovaževati sejo glavnega odbora, saj se celo zatrjuje, da je na včerajšnji konferenci nagovarjal Vukičević ministre, naj se seje glavnega odbora sploh ne udeležijo. Vsekakor se so-

di, da bodo dogodki, ki se pričenjajo razvijati z današnjo sejo radikalnega glavnega odbora, predstavljali važno periodo v razvoju notranjega položaja. Aca Stanojević je javil, da se seje iz zdravstvenih razlogov ne more udeležiti. Zatrjuje, da je namenoma izostal, ker pričakuje, da bo prišlo na tej seji radi izključitve Velje Vukičevića do razkola v stranki. Izmed ministrov sta prisostvovala današnji seji samo finančni minister dr. Nikola Subotić in prometni minister Andra Stanić. Med ostalimi člani ožjega glavnega odbora so manjkali še dr. Ninčić, ki se mudi v Parizu in ki je sporočil, da se strinja z vsemi sklepi; dalje dr. Janjić, Laza Marković, dr. Srskić in dr. Dušan Subotić. Slednji so se že približali Vukičeviću in zato izostali.

Seja, ki se je pričela ob 10. dopoldne, opoldne še traja. Ko je minister prometa Andra Stanić nekaj pred 12. zapustil dvorano, je odklonil novinarjem vsako izjavo, češ da bo izdan o seji poseben komunikat.

Kelloggov pakt

MR. FRANK B. KELLOGG. — VOJNA IZVEN ZAKONA.

Po raznih diplomatskih ovinkih in po mučnem enoletnem razpravljanju in pogajanju je končno tako daleč, da bo danes popoldne v Parizu podpisan pakt, ki izključuje vojno kot sredstvo narodne politike. Avtor tega pakta je ameriški državni tajnik Frank B. Kellogg.

Državni tajnik — »Secretary of State« je uradni naslov. Mr. Kellogg je po svojem činu tretja oseba ameriške unije. On je zunanji minister, predseduje v zastopstvu državnega predsednika ministrskemu svetu ter izdaje proklamacije, ki se nanašajo na spremembe zakonov. Če bi zbolela državni predsednik in podpredsednik, bi prišlo vodstvo vrhovne uprave v njegove roke. Kellogg je 47. državni tajnik Unije. Na tem mestu je od l. 1925, prej je bil pa poslanik Amerike v Londonu. Star je že 72 let in se je rodil kot farmerski sin v Minnesoti. Tedaj v tej najbogatejši deželi Unije še ni bilo železnic. Kot mladi odvetnik je bil pa Kellogg že zastopnik velikega podjetnika Hilla, ki je dobil priimek »kralj železnic«. Pozneje je postal sodrudič sedanjega državnega predsednika Coolidgea. Zanimivo je, da se je že l. 1916, ko to še ni bilo popularno, zavzemal za vstop Amerike v vojno.

Mr. Kellogg mnogo računa in misli ter zelo malo — govori. Dobro je preračunal in tehtno premislil veliko škodo za Ameriko vsled bojažljivosti Evrope in odtod njegov protivojni pakt.

Tu torej niso ideali, temveč hladni računi. A tudi to je dobro, kakor bi bila v mnogih evropskih državah zlata vredna

sistematična ameriška uprava napram oni današnjih državnikov, ki imajo toliko lepih besed za visoke namene in ideale.

Dokler dolgujejo, naj se ne bojujejo, ko pa enkrat vse poravnajo, pa lahko zopet poskusijo z vojno srečo in slavo! — To je splošno ameriško mnenje in zahteva glede evropskih držav. Ta zahteva je preprosta in logična, ker izhaja iz realnega življenja, iz enostavnih računov. Tej splošni ameriški zahtevi skušata ugoditi obe ameriški politično-strankarski garnituri: republikanska in demokratska.

»Vojna izven zakona« — je geslo Coolidgeovih republikancev. »Liga narodov« je bila pa izum Wilsonovih demokratov. Med enim in drugim ni dosti razlike za ameriško in za evropsko javnost, ki je proti vojni. Lige narodov se oklepajo nade te javnosti ravno tako, kakor se oklepajo sedaj Kelloggovega pakta. Velike razlike so pa glede obveznosti posameznih držav, zlasti ameriške v političnem smislu. Liga in njeno razsodišče pozna posamezne države samo kot članice, Kelloggov pakt pa daje ameriški uniji proste roke glede posameznih slučajev »nezakonite« vojne. Ameriki ni vseeno, ali se vojskuje kaka zadožlena ali pa nezadožlena država in po paktu, ki se sedaj podpisuje, so ji pripuščene pravice, da je napram eni tako, napram drugi pa drugače, četudi je vojna od sedaj — izven zakona.

ZAGREB, 27. avgusta. Vse včerajšnje prve izdaje »Hrvata«, »Narodnega vala«, »Starčevića«, »Novosti« in »Jutarnjega lista« so bile zaplenjene radi objave resolucij federalistične stranke, češ da širi resolucija plemensko mržnjo in ščuva proti državnemu in narodnemu edinstvu.

borom stranke, ter iz KDK. Izgleda, da bi bil Marko Trifković predsednik take vlade. Ta kombinacija bi dobila pri volitvah dvetretjinsko večino, s katero bi izvršila revizijo ustave.

Velika zbora zaupnikov KDK v Slov. Bistrici in Konjicah

sta se vršila včeraj 26. tm. in sicer dopoldne ob 10. uri v dvorani hotela Beograd v Slov. Bistrici, popoldne ob 1. uri na vrtu Narodnega doma v Konjicah. V Slov. Bistrici se je zbralo nad 150 zaupnikov, pripuščeni je bilo na željo tudi par pristašev SLS, ki so mirno poslušali. Zaupniki so bili zastopani skoro iz vseh občin okraja in so z velikim navdušenjem in odobravanjem sprejeli poročila obeh poslancev. Vodil je zborovanje g. Rajšp iz Sp. Poljskave. V Konjicah je bilo zbranih istotako skoro iz vseh občin okraja krog 200 zaupnikov. Pripuščeni je bil na željo tudi pristaš SLS g. Napotnik, in še neki njegov tovariš, ki sta ves čas shoda mirno poslušala. Shod je vodil konjiški župan g. Jereb. Tudi tu so zaupniki z burnim odobravanjem in ploskanjem vzeli na znanje poročila obeh poslancev.

Na obeh velikih zborih zaupnikov sta poročala gg. narodna poslanca dr. Pivko in Pucelj. G. dr. Pivko je utemeljil potrebo za ustanovitev KDK v borbi za pravico in poštenje, za enakopravnost in svobodo. G. Ivan Pucelj je v globoko zasnovanem govoru podal zgodovino strašnega dogodka dne 20. jun. v Narodni skupščini, na podlagi konkretnih dejstev pokazal na posredne in neposredne vzroke, zakaj je tako daleč prišlo, in tudi na podlagi uradnih dokumentov (stenoografskih zapisnikov, itd.) dokazal, da je bil umor podrobno pripravljen in da ne gre za zločin razburjenega poedičca, kakor to hočejo tudi slovenski klerikalci ljudstvu prikazati. Dokazal je istotako na podlagi uradnih dokumentov, da je slovenski poslanec Pušenjak podpisal predlog, naj skupščina proglasi Radića za umobolnega, v katerem predlogu se izrecno povdarja, da se bodo podpisniki posluževali tudi ostrejših sredstev, ako bi predlog ne bil sprejet. Dokaz, da je tudi Pušenjak moral vedeti, da se je pripravljaj umor. — Zborovalci so z zgražanjem obsodili to postopanje slovenskega poslanca.

V Slov. Bistrici je spregovoril tudi še minister v p. g. dr. Kukovec, povdaril važnost sedanje borbe KDK, podčrtal odločno in vendar trezno premišljeno politiko vodstva KDK, ki gre za konsolidacijo države in proti tendencam za njeno razbitje, ki se pojavljajo celo v najvišjih krogih. Režimski krogi hočejo vreči na KDK sum protidržavnosti in celo veleizdaje in pošiljajo na njene zaupniške zборе kontrolo. (Na oba zbora sta prišla zastopnika politične oblasti. Op. poroč.) To pa nas ne sme motiti, da ne bi nadaljevali borbe z vso odločnostjo. Zaupati moramo vodstvu KDK in držati strogo disciplino.

V Konjicah je izrekel g. Napotnik, pristaš SLS, želijo, naj bi se vse stranke združile v delu za dobrobit naroda in države. Pozvalo se ga je, naj to pove vodstvu svoje stranke, kar je tudi obljubil.

Shoda zaupnikov KDK v Slov. Bistrici in Konjicah sta za nadaljni politični razvoj v obeh okraih velikega pomena.

Epidemija mrzlice v Grčiji

PARIZ, 27. avgusta. »Matin« poroča iz Aten, da zavzema epidemija mrzlice, ki se je pred kratkim pojavila v Grčiji, vedno večji obseg. Tako je umrlo včeraj nad sto oseb. 300 trgovin je stalno zaprtih, 72 tovarn je moralo ustaviti obratovanje. Samo v Atenah je nad 50.000 bolnikov.

Strašna in zagonetna umora

ZAVRATNI UMOR V PREKMURJU. — ROPARSKI UMOR BLIZU LJUTOMERA.

Murska Sobota 26. avgusta.

Po preteku dobrega leta se je pri nas zopet zgodil umor. V obmejni vasi Središče so našli kmetje ob neki njivi, približno 50 korakov od madžarske meje, v nedeljo, 13. t. m. popoldne mrtvo moško truplo, v katerem so vaščani spoznali 29 letnega posestniškega sina Ludvika Pocoka. Na licu mesta došla komisija je takoj ugotovila, da gre za zavrtni umor. Pocok je bil namreč ustreljen od zadaj tako, da je krogla šla pri tilniku noter in stopila spredaj na čelu ven. Sodeč po tem, ker je strel lobanjo in nosno kost popolnoma zdrobil, je bil pokojni ustreljen z lovsko puško velikega kalibra iz neposredne bližine. Kaj je bil povod groznega zločina se še ne ve.

Ljudstvo je kot storilca oziroma kot nasvovatelja umora takoj okrivilo ženo pokojnega Ilonko Pocok in njene očeta oz. tasta rajnega, Karola Batora, gozdarja pri nekem grofu v Kerczi, obmejni madžarski vasi, ki ju je sodišče tudi zaprlo. Znano je namreč, da se ustreljeni Pocok in njegova žena nista razumela in da je ona lani celo hotela oditi od njega in iti v Ameriko, česar pa mož ni pustil. V družinskih prepirih pa je oče stal na strani hčere. Ali zaprta res nosita kako krivdo na umoru in v koliko, se še zaenkrat ne ve, ker je to stvar sodne preiskave. Strašni dogodek je seveda vse obmejno prebivalstvo silno razburilo in z napetostjo čaka, da se sodišču po sreči dobiti krivca oz. krivce v roke. Vendar pa je ljudstvo še vedno trdno prepričano, da sta oba zgoraj imenovana v tesni zvezi z umorom. Stvar bomo zasledovali in o njej še poročali.

Ljutomer, 26. avg.

Slovenske gorice so za en krvav zločin bogatejše. Gre za roparski umor, izvršen na oblastni cesti Ljutomer—Ptuj. Zločinska roka je upihnila

mlado življenje 18letnega Viktorja Podplatnika s Sejanecv.

Pretekli torek popoldne je poslal posestnik, mesar in živinski trgovec na Sejanecih pri Sv. Tomažu g. Podplatnik svojega 18letnega sina Viktorja v Ljutomer, kjer naj bi prevzel večjo vsoto denarja za dobavljena teleta. Fant se je odpeljal okrog pete ure z dvokolesom z doma — in se ni več vrnil. Ker pa se je naslednji dan vršil pri Sv. Duhu živinski sejem, so mislili Podplatnikovi najprej, da se je odpravil Viktor z denarjem iz Ljutomera naravnost na sejem, da napravi kakšne kupčije. Ko ga pa v sredo še vedno ni bilo domov, se je nekdo od domačinov odpeljal v četrtek k Sv. Duhu poprašat, če je morda kdo videl Viktorja prejšnjega dne na sejmu. Tu so kmalu dognali, da mladega Podplatnika sploh ni bilo pri Sv. Duhu.

Rad tega je bilo v petek zjutraj o sumljivem izostanku Viktorja Podplatnika obveščeno orožništvo pri Sv. Tomažu, ki je takoj pričelo z marljivostjo preiskavo zagonetnega slučaja. Še isti dan se je posrečilo orožnikom najti pogrešanca — mrtvega v nekem gozdu, takozvanem Bukovica, ob oblastni cesti. Viktor je ležal v samotnem kraju, kjer je cesta z obeh strani obdana od gozdov, s prerezanimi vratom. Ko so preiskali nesrečnega, so ugotovili, da nima listnice. Kljub temu, da je ležalo poleg njega kolo, je postalo takoj jasno, da je bil izvršen nad Podplatnikom roparski umor. Neka zverina v človeški podobi je morala doznati, da se bo fant vračal iz Ljutomera z večjo vsoto denarja in ga je pričakovala na neobljudenem kraju ter izvršila svoj krvavi posel.

Nadaljnja preiskava pa je dognala, da Viktor Podplatnik v Ljutomeru sploh ni dobil nobenega denarja in se je že okrog šeste zvečer vračal domov le z nekaj stotaki, ki jih je imel že od prej s seboj. Ropar, ki je uničil življenje mlademu trgovcu, torej tudi ni prišel na svoj popolni račun. Orožništvo je storilcu na sledu.

Mariborski in dnevni drobiž

Zgodovinsko društvo

proslavi svojo 25letnico v nedeljo dne 2. septembra tako-le: Ob 10. uri slavnostno zborovanje v veliki dvorani poleg Študijske knjižnice (Gledališko poslopje): 1. Pozdravni nagovor častnega predsednika, gospoda mestnega župana dr. Juvana. 2. Poročilo o 25letnem delovanju Zgodovinskega in Muzejskega društva v Mariboru. 3. Poljubni govori došlih gostov in zastopnikov korporacij. Popoldne ob 16. strokovno zborovanje v Čitalnici Študijske knjižnice: 1. G. dr. Mal iz Ljubljane: ureditev arhivov. 2. Konservator g. dr. Stele iz Ljubljane: varstvo spomenikov. 3. G. dr. Travner, Maribor: pomen in delokrog pokrajinskih muzejev. Za vsakim predavanjem sledi debata. Dne 3. septembra 1928, ob 9. uri odhod v Ptuj na avtobusih. Ogled odhodnih znamenitosti in novih muzejskih prostorov.

Graški gosti v Mariboru.

V soboto so vrnili Gradčani Mariborčanom obisk. Prišlo je okrog 100 pevcev, članov »Liedertafel der Bäcker« in ženskega pevskega društva »Freiheit« in mnogo drugih udeležencev z graškim županom g. Muchitschem na čelu. Sprejem na kolodvoru je bil pristrčen, spremstvo gostov impozantno. Bilo je več pozdravnih govorov; med njimi za mesto podžupan g. dr. Lipold, za delavsko zbornico pa predsednik g. Čobal. Za sprejem se je pristrčno zahvalil graški župan gosp. Muchitsch, stari prijatelj Maribora. Reditelji veljega sprejema in sprejema so najboljši rešili svojo nalogo, gosti so se pa najpohvalnejše izražali o vpludnem in v vsakem oziru vzornem poslovanju kontrolnih organov na kolodvoru. Incidenta radi prapora graških pevcev, o katerem je neki list poročal, sploh ni bilo. Koncert v veliki unionski dvorani, pri kate-

rem je z graškimi pevci sodelovalo 5 mariborskih delavskih društev je bil po obisku rekorden in tudi drugače jako dobro uspel. Koncert je bil tudi v ljudskem domu, v »Lovskem domu« v Krčevini je bila pa včeraj popoldne dobro uspela veselica. Celokupni prireditvi vsa čast!

Deška osnovna šola L. v Razlagovi ulici.

Vpisovanje novincev in ostalih učencev se vrši v soboto dne 1. septembra 1928 od 8.—12. ure. Potrebne listine: krstni list oziroma krstni spisek, domovnica oziroma kaka druga listina, iz koje je razvidno domovinstvo in izkaz o cepitvi. Izkaz o šolskem napredku, potrdilo o vplačani šolnini oziroma o oprostitvi iste ter potrdilo pristojnega šolskega upravitelja, da ne ugovarja tukajšnjemu vso-lanju. V pondeljek dne 3. septembra 1928 šol. maša ob 8. uri. V torek dne 4. sept. 1928 redni pouk ob 8. uri.

Mestno kopališče

se zopet odpre v soboto dne 1. septembra.

Kmetijska industrija na jesenskem vele-sejmu

v Ljubljani od 1. do 10. sept. bo letos prvič zastopana in sicer v strokovno poučnem oddelku kmetijske razstave. — Predvsem je omeniti našo domačo mlinarsko, pivovarsko, oljarsko in žganijsko kmetijsko industrijo. Posamezne stvari se bodo prikazovale v slikah, diagramih, modelih, preparatih itd. Tako bo n. pr. žganijska industrija za našega človeka posebne važnosti, ker mu bo pokazala kaj vse more vnovčiti, medtem ko je sedaj razne gozdne in travniške sadeže, za katerih gojenje nihče posebej ne skrbi, puščal v nemar. Ostale panoge mu pa nudijo vpogled v podelanje kmetijskih pridelkov v industrijske izdelke.

Ciril (Metodo)vim podružnicam!

Letos poteče 20 let, odkar se je vršila zgodovinska skupščina CMD v Ptuj, pri kateri je takratno celokupno nemškutarstvo Spod. Štajerske izpadlo z oboroženo roko proti našim skupščinarjem.

Po ptujskih ulicah je tekla slovenska kri.

Ti dogodki so našli silen odmev v beli Ljubljani, kjer sta padla kot žrtve brutalnosti takratnega nemškega režima na ljubljanskih ulicah mučenika Lunder in Adamič.

Odjeknili so pa ti dogodki potem še v veliko večji meri po vsej Sloveniji in po znatnem delu slovanskega juga.

Danes lahko trdimo, da so pomenjali nacionalno preroditev, ter so zaradi tega za nas velikega pomena.

Dne 8. septembra tl. proslavljamo v Ptuj dvasetletnico teh dogodkov.

Naša družba priredi tam manifestacijsko zborovanje dne 8. septembra ob 11. uri dopoldne.

Vljudno vabimo C. M. podružnice ter vse člane istih, da se proslave te dvasetletnice v Ptuj dne 8. septembra zanesljivo udeležijo.

Nslovi udeležencev naj se blagovolijo naznaniti na naslov: Združeni podružnici CMD v Ptuj.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani.

Dvoje otrok utonilo v mlaki

Iz Murske Sobotice poročajo: Pri nas v Prekmurju je navada, da imajo kmetje poleg hiš izkopano 1—2 m globoke in 4—5 m široke jame, kjer se nabira deževnica in razna druga voda, ki jo rabijo za napajanje živine, za škropljenje in za gašenje ob požarih. Večinoma pa te jame niso ograjene, kar je povod opetovanim nesrečam. Tako sta v razdobju pičlih 14 dni padla v tako mlako 2 otroka in sicer 2 letni Aladar Smodiš v Otovcih in 2½ letna Irenka Györgyek v Poznanovcih. Seveda je potem jok in stok pri domačinih, a kaj, ko je prepoznani in jih čaka poleg krutega udarca s smrtjo otroka. Še kazni radi malomarnosti in opuščanja dolžne pažnje otrok. Bilo bi dobro, ko bi pristojna oblast dala orožnikom nalog, da ljudi pozovejo, da take mlake ograde in jih poučijo o posledicah, ki jih v nasprotnem slučaju utegnejo zadeti.

V Mursko Soboto na Jernejev sejem

je prišlo vse polno kramarjev, likarjev in prodajalcev lončene robe in tudi goveje živine ter tudi konjev so dosti pri-gnali. Obisk sejma je bil dober, toda kupovali so ljudje le malo, tako, da so ostali nezadovoljni kramarji in prodajalci živine, nič manj pa tudi gostilničarji. Poznajo se, da ljudstvo nima denarja. Visoki davki in pa strašna toča, o kateri so časopisi že obširno poročali, je finančno moč ljudstva strla tako, da z velikim strahom gleda v prihodnost. Tu pri nas je silno pomanjkanje denarja in čeprav je ljudstvo varčno in z malim zadovoljno, kar se opaža i pri hrani i pri obleki, ni nikjer denarja, zlasti, ker nimajo kmetje ničesar prodati ko jim je toča vse stolkla tako, da še za lastno preživljanje nimajo dovolj pridelkov. Sadja, vina, koruze in krme sploh ne bo nič, tudi ajde in repe bo prav malo. Hudo tepe usoda naše dobro ljudstvo in dolžnost države in samouprave je, da mu priskočita v teh težkih časih na pomoč.

Vendar enkrat!

Iz Studencev nam pišejo: Kako so si oddahnili! Pa ne morda davkoplačevalci, ampak naši štirinožni prijateljski psi, ker je obznana — kontumac — nad njimi dvignjena. In to baš v času, ko dno nožnim po veri krščenim državljanom preté z — obznano... — No, nič zato! Oddahnili se bodo psički in tudi marsikateremu dobrosrčnemu gospodarju je odleglo, ko so uradno izvedeli za ta dolgozaželjeni general-pardon.

Nezgoda na cesti.

Privatnemu uradniku F. S. se je zlomila vilica na dvokolesu, vsledčesar je pri Veliki kavarni tako nesrečno padel, da se je ranil na desnem očesu in levi nogi ter potrgal vso obleko. Rešilni oddelek ga je odpeljal v domačo oskrbo,

Truplo Lapornika najdeno.

V soboto zjutraj so našli v Ptuj truplo moškega utopljenca, ki ga je prinesla Drava do ptujskega mostu. Neki delavec je spoznal v njem zemsko ostanke Josipa Lapornika iz Maribora, o katerem smo poročali da je pred nekaj dnevi v samomorilnem namenu skočil v Brester-nici v valove Drave. —

Pretepti.

Le redkokedaj se zgodi, da policijska kronika ne beleži od sobote na nedeljo, ali pa preko praznika kake večje ravsa-rije. — Davi so se stekli v neki kavarni sicer brez resnejših posledic, zato pa jo je bolj skupil Ciril S., kateremu je njegov »prijatelj« v prepiru zaradi neke ženščine precej zrahljal lobanjo, tako da so ga morali navsezgodaj prepeljati v bolnico. Zatriranje surovosti je prastar problem ter s tem ni rečeno, da se mora v moderni dobi puščati v nemar.

Poljske sadeže kradejo.

Nedavno smo poročali o tej okolnosti, kakor tudi o dejstvu, da so lastniki njiv in vrtov sklenili, da posežejo po samo-obrambi. Tako jo je skupil neki deček, ljubitelj koruznih storžev in pa davi dva priletna moža. Oba sta bila zasačena na njivi pri artilerijski vojašnici od nekega jetniškega paznika baš v momentu, ko sta pod okriljem teme izkopavala — krompir. V žepih so jima še našli »corpus delicti«. — Ob takih pojavih se ne moremo ubraniti komentarja, da splošna socialna beda sili ljudi k tatvini, kajti glad je huda stvar, a ob vladajoči brezposelnosti še trikrat hujša in ne vpraša, kaj je dovoljeno in kaj zabranjeno.

S trebuhom za kruhom

gredu skoro vsak dan skozi Maribor trume prekmurskih sezonskih delavcev. Davi se je izkrcala cela procesija mož, fantov, žena in deklet z revnimi culami s popotnim brašnom. Vseposod se javljajo in redki so oni, ki imajo srečo, da so potem borce dela dirigirani na določeno mesto. Večinoma gredo v pokrajine, kjer goje hmelj, obetajoč si zaslužka do prihodnje sezone. Velika je Jugoslavija in tudi prekmurska krajina, odkoder prihajajo gladne karavane kruha iskajo-čih revežev, ki bi lahko dala vsem dela in zaslužka, ako bi »patres patriae« imeli malo več socialnega čuta in smisla za človečanstvo. Je nekaj (beri: precej) gnilega v deželi Danski...

Divjanje vinjenih fantov.

Nekateri vasem nižje Maribora so izgredi vinjenih fantov v veliko nadlego in tudi sramoto. Tako je bilo Račje pri Mariboru nedavno torišče pravega divjanja. Pijani razgrajali so najprej razbili okna posestniku Krepfelju, cvetlične lonce so metali po cesti in v hišo, potem so se pa ravno tako spravili nad hišo posestnika Plečka, kjer so navalili tudi na družino. Suvali so celo nad 60 let staro mater, da si je morala z drugimi vred iskati zdravniško pomoč. Ker se je domači sin postavil v bran, je eden od napadalcev metal v hišo kamenje, črepinje in ostanke razbitega plotu. Z napadom se bavi sedaj orožništvo.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Hudomušne oporoke

Lord Astor je v angleški zbornici predlagal zakonski osnutek, s katerim naj bi se zavarovali sorodniki, zlasti žene pred hudomušnimi oporokami, ki ne delajo samo gmočno, temveč tudi moralno škodo. V prilog svojega predloga je navedel več gorostasnih slučajev. Tako je nedavno neki bogati trgovec zapustil svoji ženi en sam šiling, 72.000 funtov šterlingov je pa razdelil med ljudi, ki jih žena ne more niti videti. Drugi je zapustil ženi sicer vse, kar je imel, a je odredil, da mora plačati 200 funtov v neke posebne namene vsakokrat, kadar bo šla iz hiše brez — pajčolana. Mnoge oporoke imajo groteskne pogoje. Mnoge žene so obsojene na samotarsko življenje, če hočejo, da jim dedščina ostane. Razumljiva je tudi jeza onih dedičev, ki dobijo od toliko zaželjene dedščine le po par beličev in še to v — nefrankiranih nismih.

Živahen pričetek jesenske sportne sezone

GRAŠKI STURM JE ODŠEL PO VČERAJSNJI IGRI Z ISSK MARIBOROM PRVIČ BREZ ZMAGE IZ SLOVENIJE.— SIJAJEN USPEH ZAGREBSKEGA NOGOMETA. — PRIČAKOVAN PORAZ BEOGRADSKEGA SK V BUDIMPEŠTI. — MLADINSKI POKAL SI JE PRIBORILA ILIRIJA. DVE ZMAGI PRVE IN DRUGE MLADINE ISSK MARIBORA.

ISSK Maribor : SK Sturm 2:2 (0:0)

V napovedi, da prihajajo Gradčani na enakovredna tla, se nismo motili. V dolgih letih sportnih stikov z odličnimi reprezentanti graškega nogometa je »Maribor« v težki borbi iztrgal SK Sturm običajno z lahkoto izvojevano zmago in postavil v domačem sportu nov nadvse časten mejnik. Prvič so odšli Sturmovci z mariborskih tal brez zmage.

Odlični gostje v postavi: Allmer; Krišper, Hainzl; Doller, Seidler, Brandler; Gerth, Frangesch, Rautner, Dorm, Trumitsch, so predvedli vzorno, mirno igro. V napadu sta se zlasti odlikovali krili, dočim trio ni prišel, zlasti v prvem polčasu do veljave. Krilska vrsta je igrala premišljeno in bila koristna v obrambi kakor tudi ofenzivno. Branilca sta bila prvovrstna, predvsem pa vratar, ki ima največ zaslug, da »Maribor« ni mogel številčno uveljaviti svoje premoči.

ISSK Maribor: Kovačič; Koren, Laznička; Prevolnik, Kirbiš, Hreščak I; Bertonecelj, Pavlin, Hreščak II, Unterreiter, Starc, žal ni nastopil v kompletni postavi. Unterreiter, ki je izrazil branilec, je moral v napad, kjer njegova igral-ska kvaliteta ni prišla do veljave; v obrambi pa je bilo čutili, da manjka njegovo posredovanje, čeprav ga je Laznička častno zastopal. Moštvo je predvedlo premišljeno igro in v homogenosti celo nadkriljevalo goste. Zadovoljivejša je bila odločnost napada, ki je neprestano ogrožal vrata nasprotnika, imel pa je izredno smolo. Številni prodori in čiste situacije so končavale v outu, največ pa v rokah bravuroznega vratarja. Krilska vrsta je požrtvovalno in smiselno posredovala med obrambo in napadom. Branilec Koren pa je bil brez dvoma najpožrtvovalnejši mož domačinov in v čujčnosti ni popustil niti trenutek. Vrtar, ki je imel v ostali obrambi izborna oporo, ni imel mnogo dela, vendar je sigurno ubranil dokaj nevarnih žog.

Tekma je potekla v živahnem toda fair tempu. Po začetnem udarcu se napad Sturm nevarno približa vratom »Maribora«, toda obramba zavzame dve zaporedni akciji. Takoj nato prevzame inicijativo »Maribor« in preide v rahlo premoč. Že v 7' doseže korner, ki ostane neizrabljen. Zaporedni strel končajo v rokah graškega vratarja. Prosti strel zastrel Unterreiter tik prečke. V 11' korner za Gradec, takoj nato kot za Mb. Razantent strel Kirbiša brani vratar. V 21' Bertonecelj solira, toda vratar je na mestu in odbije ostro žogo v kot. Prosti strel za Maribor drži vratar. Maribor je odločnejši in stalno oblega. V 23' korner za Sturm neizrabljen. V 24' kot za Mb. In v 31' za Sturm. Poslednjih 15 minut je »Maribor« v občutni premoči, vendar mu ni uspelo presenetiti graške mreže, ki jo je odločno varoval izborni vratar. — 0:0.

Drugi polčas je pričel v ostrejšem tempu. Gostje pritisnejo in takoj izsilijo korner. »Maribor« vehementno brani toda v 14' pošlje leva zveza neubranljivo v mrežo ter doseže vodstvo za Sturm. Borba in živahnost se stopnjujeta. Žoga menja polji. V 21' kot za Mb. V 27' pa doseže Unterreiter po plasirani žogi z glavo izenačenje za svoje barve.

V 28' kot za Sturm. Sledi prosti strel in v 31' gol za goste (2:1). »Maribor« si ponovno opomore in se zagodži pred vrati Sturm. Dozorele šanse pušča neizrabljene. Šele v 39' izsilil kot, ki ostane neizrabljen. Gostje branijo neumorno, toda v 44' uspe Prevolniku, da kljub gneči pred vrati najde mrežo in postavi končni rezultat 2:2. (Koti 6:6).

Vsekakor časten uspeh, ki dokazuje, da je »Maribor« postal nevaren konkurent odličnim moštvom in da se je v kratkem času dvignil daleč nad povprečnost.

Sodil je g. dr. Planinšek izborna z rahlo simpatijo za goste.

SK Ilirija zmagovalka v mladinskem pokalu.

Včeraj je bila v Ljubljani odigrana finalna nogometna tekma za mladinski pokal SK Ilirije. Kakor v prvi finalni igri preteklo nedeljo v Mariboru tako sta si tudi včeraj stali nasproti enakovredni nasprotnici, mladini SK Ilirije in SK Železničarja. Domačini so bili tehnično in taktično boljše moštvo, Železničarji pa so se izkazali z izredno požrtvovalnostjo. Z rezultatom 1:0 (0:0) je rešila Ilirija igro v svojo korist in si tako tudi letos priborila mladinski pokal. Sodil je g. Ahčan.

Varaždinski SK—SK Železničar 4:2 (3:0).

Prvo moštvo mariborskega SK Železničarja je gostovalo včeraj v Varazdinu in podleglo Veški 2:4 (0:3). Mariborčani so igrali nekaj časa le z desetorico, ker je bil desna zveza Kopčič izključen.

Srednjeevropski pokal.

Prvak naše države Gradjanski je odigral letošnjo tekmo za srednjeevropski pokal. Za nasprotnika je imel prvaka Češkoslovaške »Viktorijo Žižkov«. Gradjanski je zmagal več kot zaslužno v razmerju 3:2 (1:1). Rezultat pa ne odgovarja poteku igre, saj je imel Gradjanski domala vso tekmo v svojih rokah in je tiščal ves čas nasprotnika le v obrambo. Naši so bili v vsakem pogledu, tehnično, kombinatno ter v skupni igri daleko boljši od Viktorije. Tekmo je vodil pred 6000 glavo publiko dunajski, sodnik g. Braun.

Drugi naš zastopnik v srednjeevropskem pokalu Beogradski SK pa je doživel v Budimpešti v svoji drugi tekmi s Ferencvarošem drugi težak poraz. Prvak Madžarske je zmagal 6:1 (4:1). Beogradčani so se razen napadalca Marjanovića odlikovali edinele v izredni požrtvovalnosti. Sodil je g. Pressler z Dunaja. Publike 20.000.

V Budimpešti sta igrala včeraj tudi za isti pokal domača Hungaria in dunajski Rapid. Hungaria je ostala zmagovalka 3:1 (3:0). Sodil je g. Krist iz Prostejova (CSR). Občinstva 18.000.

Dosedanji rezultati: Admira—Slavija 3:1 in 3:3. Slavija izpadla iz nadaljnega tekmovanja. Rapid—Hungaria 6:4 in 1:3. Ker imata oba kluba enako golov, se bo odigrala še tretja tekma, Ferencvaroš—BSK 7:0 in 6:1. BSK izpadel. Gradjanski—Viktorija Žižkov 3:2.

I. mlad. »Maribor«—SK Mura 4:3 (2:2)

V Murski Soboti je bila včeraj po treh letih odigrana zopet nogometna tekma. Prvo moštvo SK Mure je imelo za nasprotnika prvo mladino ISSK Maribora, ki je porazila domačine v razmerju 4:3 (2:2), čeprav je navzočna publika hotela na vsak način in z vsemi sredstvi »prikupiti« zmago svojcem. Soboškemu občinstvu še mnogo mnogo manjka, da bi se smelo imenovati sportno občinstvo! Gole sta zabila: Kukovec 3 in Gajšek enega. Sodil je g. Mohorko, ki bo gotovo poslal nadrejeni sportni instanci točno sliko o sportnih razmerah in incidentih tekom tekme.

II. mlad. »Maribor«—II. mlad. Rapida 5:1 (4:0).

V predtekmi k mednarodni igri »Maribor«—Sturm je zmagala druga mladina našega prvaka drugo mladino Rapida. Sodil je g. Turino.

Rote Eli 1921—Rapid old boys 5:2.

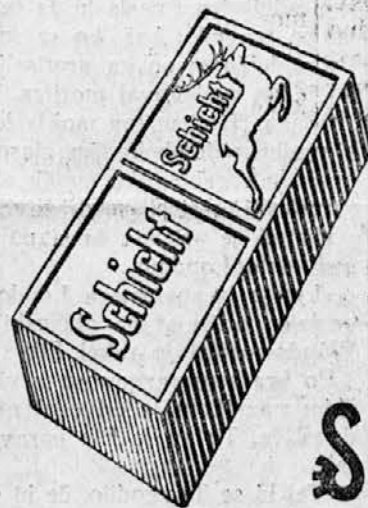
Ljubljana: tekma za poškodbeni fond: Ilirija—Slavija 11:0 (6:0); Hermes—Jadrani 10:1 (3:0); Primorje—Reka 5:1 (1:0).

Split: Hajduk—Teplitzer (CSR) 4:2 (3:1) in 2:0 (0:0).

Dunaj: prvenstvene: Admira—Vienna 0:0; Hertha—Nicholson 2:1 (0:0); WAC—Austria 1:0 (1:0); FAC—Wacker 6:3 (3:1); prva tekma je imela 4000, druga 2000, tretja in četrta 10.000 gledalcev.

Lepa Hercegovinka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Praga: DFC—Žižkov 8:3 (4:2); Rapid—Košice 3:0 (1:0); Kladno—Nuselsky 3:3 (2:1); Slavia (Praga)—Slovan (Dunaj) 4:1 (3:0).

Celovec: DSV Leoben—KAC 1:1 (1:0).

Bratislava: SK Bratislava—GAK 5:2.

VČERAJSNJA KOLESARSKA DIRKA.

Reklamno konkurenčna kolesarska dirka, ki jo je priredil včeraj za znano trdvo koles Waffennrad—Steyr gosp. Divjak pod pokroviteljstvom »Peruna«, je vrlo lepo uspela. Udeležili so se je člani klubov Perun, Bistra, Poštela, Zvonček, SK Bistrica in Edelweis, ki so na progi Maribor—Hajdina—Račje—Fram—Maribor (55 km) dosegli naslednje rezultate: Seniorji: 1. Franc Kramaršič 1.38.22, 2. Rudolf Lakner 1.38.22, 3. Ivan Jurič 1.38.25, vsi člani »Peruna«. 4. Stanko Kalan (Bistra) 1.38.26, 5. Štruel (Perun) 1.38.29, 6. Matičič (Bistrica) 1.38.30.

Juniorji: 1. Ivan Štipar 1.38.45, 2. Štefan Grmovšek 1.38.47 (oba Perunaša), 3. Anton Štruel (Zvonček) 1.38.48, 4. Cvetičič (Perun) 1.38.49, 5. Rajkovič (Perun) 1:41, 6. Frančeško (Perun) 1.48.55.

Dirka je potekla v najlepšem redu. Pripetilo se je radi slabe ceste pri Račjem sicer nekaj padcev, ki pa so k sreči ostali brez resnejših poškodb. Znana vozača Nabergoj (Perun) in Bračič (Edelweis) sta imela izredno smolo, ker beležli vsak po tri, štiri defekte med dirko.

Zvečer se je vršila v restavraciji »Kosovo« izredno dobro obiskana zabava kolesarjev, pri kateri so bila razdeljena zmagovalcem res dragocena darila gosp. Divjaka. Od šestih daril si jih je Kolesarski klub Perun priboril celih pet.

Gradec—Zagreb 65:42.

Pri včerajšnji medmestni lahko-atletski tekmi Gradec—Zagreb, ki se je vršila na GAK-ovem igrišču v Gradcu, so zmagali domačini v razmerju 65:42 proti pričakovanju. Gradčani so zasedli prva mesta v vseh tekih razen na 400 m, potem v skoku v višino, skoku s palico, skoku v daljavo, Zagrebčani pa v metih. Mesner je postavil nov jugoslov. rekord v metanju kopja 58.43 m. Predanič, ki je prišel tetji na cilj, je dosegel pri teku 1500 m nov jugoslov. rekord 4:19.20. Gradčani so pa dosegli nov štajerski rekord s štafetnim tekom 4×100 m v času 44.4 sek.

Osemnajstletno letargično spanje

V Londonu je neko 20 letno dekle ob vesti o smrtni nesreči ženina že l. 1910 padlo v letargično spanje, ki je trajalo skoraj brez presledkov do letos. Vsa dolga leta so jo morali umnim potom hraniti in nikdar ni bila pri zavesti. Odkar je zbujena, živi sicer normalno, ne more pa govoriti in tudi spomin ji je zamrl. Zdravniki se mnogo bavijo s tem slučajem najdaljšega letargičnega spanja.

Edgar Wallace:

Zaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

Elk si je bil svest velikega uspeha. Telefonično vprašanje pri drugi policijski postaji, kjer je bil del tolpe pod streho, je dovedlo do čudne informacije, da se je na postaji javila neka ženska ter povpraševala za ključem, katerega naj bi bil vzel seboj eden od jetnikov. Odgovorilo se ji je, da ga ima mož v Brixtonu.

»Vsi morajo priti v zapor v Wormwoodu in ne sme se jim povedati, kam bodo odvedeni,« je zapovedal Elk.

Istega popoldne se je pomikal navaden voz proti Whitehallu, da odda tam vse jetnike. Na nekem ovinku je pa zadela ob ta voz neki motociklist. Takoj so se znašli od vseh strani ljudje čudne zunanosti. Izgledalo je, kakor da bi vsi vagabundi sveta prežali v zaledju. Vrata policijskega voza so siloma odprli, in izvlekli čuvaja. Predno so mu pa mogli skriviti samo en las, se je vsulo iz voza 20 policistov, iz stranskih ulic je pa pridrvelo menda isto število policije na konjih. Boj ni trajal niti tri minute. Par vagabundov je ušlo, večina je pa marširala uklenjena po dva in dva precej potlačeno med svojo eskorto. Dick Gordon je ponosen na svojo organizacijo opazoval boj raz strehe s policisti natlačenega omnibusa. Ko je bila bitka pri kraju je prišel k Elku.

»Ste aretirali kako važno osebo?«, je vprašal. »To se sedaj še ne da ugotoviti. Vsi skupaj se mi zdijo navadni pretepači. Litnov je najbrž že v Wandsworthu. V zaprtem policijskem avtomobilu sem ga poslal proč že davno prej, predno je odrinil ta voz.«

V Scotland Yardu so si eno žabo za drugo dobro ogledali in pri vsaki so ugotovili tetoviranje na roki.

»Eden od ljudi bi rad z Vami govoril, gospod inspektor,« je javil neki policist. Elk je se spogledal s svojim šefom.

»Govorite z njim,« je rekel Dick. »Žalibog ne smemo prezreti nobene informacije.«

Policist je privedel prvo žabo. Velik možak z brado, ki je bila stara en teden, ubožno oblečen in umazan. Raztrgan klobuk je bil potegnjen preko oči in iz rokavov sukne, ki je bila gotovo last kakega manjšega moža, so se tiščale njegove mogočne pesti.

»No, žaba,« je dejal Elk, »kaj boš pa ti zaregljal?«

»Regljati je lepo,« je rekel mož in Elk se je zdrznil, ko je slišal ta glas. »Gospod inspektor, menda ne boste mislili, da bo Vaš stari policijski voz kedaj dosegel Wandsworth? — kaj?«

»Kdo ste?« je vprašal Elk in strmел vanj.

»Oni morajo dobiti Litnova nazaj, da ga spravijo iz poti,« je dejala žaba. In če ta ubogi tepec misli, da se bo stara žaba edinole iz bratske ljubezni tako trudila, se še nikdar v svojem življenju ni tako motil.«

»Broad!«

Amerikanec si je zmočil prste in zbrisal znamenje žabe na roki. »Pozneje Vam bom vse razložil, gospod Elk. Za sedaj pa vzemite dober svet prijatelja in pokličite Wandsworth.«

Elkov telefon je divje zvonil, ko je došel v svoj urad. Postaja Wandsworth ga je klicala.

»Vaš policijski avtomobil je bil na občinskem travniku ustavljen, dvojce Vaših ljudi je ranjenih, ujetnik ustreljen,« se je glasilo poročilo.

»Najlepša hvala!« je rekel Elk.

II.

Dick Gordon in njegov asistent sta dospela v Wandsworth deset minut pozneje, ko sta bila obveščena o dogodku. Ostanke policijskega avtomobila je okroževala velika množica ljudi, katero je policija pozivala k miru.

Litnovo truplo so prepeljali v jetnišnico, kamor so odvedli tudi enega od njegovih napadalcev. Tega moža je ujel oddelek jetniških čuvajev, ki se je vračal od kosila. Kratka preiskava mrliča ni prinesla Dicku nič novega. Srce je bilo prestreljeno in smrt je morala takoj nastopiti.

Novi ujetnik, ki so ga privedli, je bil mož kakih 40 let in bolj izobražen od žab v splošnem. Pri njem se ni našlo nobenega orožja in zatrjeval je, da ni v nobenem oziru udeležen na komplotu. Trdil je, da je uradnik brez posla in da se je sprehatal po travniku baš, ko se je začel boj. Po nedolžnem so ga aretirali, medtem ko je on zasledoval morilca.

»Žaba, Ti si mrtev mož!« je rekel Elk s svojim najglobljejšim glasom in ga opazoval preko roba svojih očal. »Kje si stanoval, ko si bil še pri življenju?«

Ujetnik je priznal, da stanuje v severnem delu Londona.

»Ljudje iz severnega Londona se ne pridejo sprehajati na občinski travnik v Wandsworth,« je rekel Elk.

Po kratkem razgovoru z višjim jetniškim paznikom je odvedel ujetnika na dvorišče. Tu ga je Elk naravnost vprašal:

»Kaj bi se Ti zgodilo, če bi govoril?« Mož je nakremžil obraz in pokazal zobe.

»Ni še ubit tisti medved, katerega kožo bi naj jaz nosil na prodaj.«

Elk se je ozrl naokrog. Dvorišče je bilo majhen, kamenit četverkot, obdan z visokim zidovjem. V enem kotu je stala mala utica s sivimi vratmi.

»Pridi tu noter!« je rekel Elk. Vzel je ključ, katerega mu je dal višji paznik in odprl vrata. Bil je to prazen, čist prostor s pobeljenimi stenami.

Na stropu sta bila počez dva močna trama, med njima pa trije železni drogi. Jetnik je gubančil čelo, ko je Elk stopil k dolgemu jeklenemu ročaju.

»Pazi, žaba,« je dejal ter potegnil za ročaj. Sredi tal so se odprla vrata in videlo se je v globoko obzidano jamo.

»Poglej si ta vrata na tleh in črko T, ki je na njo narisana s kredo. Tja mora človek postaviti svoje noge, da mu jih rabelj zveže. Vrv pa visi od trama tam zgoraj.«

Mož je prebledel, skočil par korakov nazaj ter zahropel: »Ne morete me obesiti, ničesar nisem storil.«

»Človeka ste umorili,« je dejal Elk. »Vi ste edini, ki ste se doslej ujeli in trpeti boste morali za vso tolpo.«

Jetnik je dvignil tresočo roko do ust ter izrekel hripavo: »Vse bom povedal, kar vem.«

Eno uro pozneje se je vračal Dick z važnimi informacijami na policijsko ravnanje. Prvo, kar je storil, je bilo, da je poslal po Broadu in kmalu je stal ta preoblečen v potepuha veselo v njegovi pisarni.

»No, gospod Broad, povejte mi svojo zgodbo,« je dejal Dick in mu ponudil sežek.

»Dosti ni za povedati,« je menil Broad, »teden dni sem že z žabami natančneje znan. Zdelo se mi je neverjetno, da se ne bi med seboj poznali in držal sem se prvega, ki sem ga srečal. Naletel sem nanj v neki hiši v Deptfordu. Danes zjutraj sem zvedel, da je došlo nujno povelje za neko veliko akcijo. Takoj sem se pridružil. Na poti so mi pripovedovali, da je druga skupina odšla, da bi zajela Litnova, katerega vozijo v Wandsworth.«

»Ali ste spoznali katero od večjih žab?«

Broad je odkimal.

»Navidez so bili vsi enaki. Brez dvoma sta pa bila med njimi dva ali pa še več od glavnih voditeljev. Nikdar si nisem mislil, da hočejo Litnova rešiti. Žabe so vedele, da je priznal in moral je izginiti. Kaj ne, da so ga že ubili?«

»Da,« je prikimal Dick, »a povejte mi, zakaj imate toliko zanimanja do žab?«

»Samo iz veselja in radovednosti. Bogat sem, dela nimam in že od nekdaj se zanimam za kriminalne slučaje. Pred par leti sem prvič slišal o žabah in to je tako razvnelo mojo fantazijo, da sem sklenil priti jim na sled.«

Broadov pogled je zdržal Dickove pozivajoče poglede.

»Sedaj bi še pa rad vedel, kako ste postali bogati,« je vprašal Dick. »V zad-

njem letu vojne ste prišli z nekim živinškim transportom iz Amerike in imeli ste približno 20 dolarjev v žepu. To ste sami pripovedovali Elku in je tudi res. Interesiram se skoraj toliko za Vas, kot Vi za žabe. Zvedel sem še tole: Leta 1917. ste prišli v Anglijo. Pogajali ste se za nakup neke podrtije v bližini Hampshire. Podrtijo ste popravili, kolikor se je dalo in živeli ste tam s pičlimi denarnimi sredstvi. Naenkrat ste pa zginili in ste se šele pojavili na Božič istega leta v Parizu. Tedaj ste rešili neko družino iz hiše, ki je bila porušena ob sovražnem zračnem napadu in policija si je zapisala Vaše ime, da bi se Vam lahko podelila nagrada. V francoskem policijskem poročilu stoji še posebej, da ste bili precej revno oblečeni. Imeli so Vas za dezerterja ameriške vojske. Februarja ste pa že stanovali v Monte Carlu s polnimi žepi denarja.«

Joshua Broad je to predavanje mirno poslušal in le odsev smehljaja je bil na njegovih ustih.

»Seveda, gospod kapitan. V Monte Carlu je potreben denar.«

»Treba ga je prinesiti seboj,« je dejal Dick. »Ne mislim, da ste si denar drugače kot pošteno pridobili; ugotavljam samo, da je bil Vaš naenkratni prehod od revščine do bogastva najmanj rečeno — čuden.«

»Res, čuden je bil,« je pritrdil Amerikanec, in navidez je gotovo tudi čudna moja sedanja sprememba od bogastva v revščino.«

Dick je pogledal umazanega potepuha, ki mu je sedel nasproti. »Hočete reči, da se samo maskirate in da bi bili lahko tudi leta 1917 ob navidezni revščini tako bogati kot sedaj.«

»Tako je,« je rekel Broad.

»Ljubše bi mi bilo, če bi bili vedno v svoji pravi podobi. Amerikancu ne bi rad napovedal izгона iz naše dežele, ker bi bivanje v Ameriki pri tem izgledalo kot nekaka kazen.«

Joshua Broad je vstal.

», gospod kapetan Gordon, je migljaj z debelim kolom in preljubni grožnja. Od sedaj naprej bo Broad zopet častivreden član družbe. Edino, kar Vas prosim, je to, da ne bi po policiji tirjali mojih dopustnic.«

»Dopustnic?« je vprašal Dick.

»Da. Dva revolverja nosim s seboj in prišel bo čas, ko še ta dva ne bosta zadosti.«

12.

V Queen-Hallu je bil koncert in zanimanje za slavnega violinista je bilo tako veliko, da je bila kljub vročini dvorana polna. Dick Gordon se je sredi dela spomnil, da si je naročil sedež. Delo ga je utrudilo in skrivnostni dogodki so ga tako razburjali, da ni vedel ne kod ne kam. Pismo lorda Farmleya, ki je zjutraj došlo, je zahtevalo takojšnjo izsleditev ukradene trgovinske pogodbe.

Dalje prihodniti.

BOGOMIR DIVJAK
MARIBOR

Trgovina z dvokolesi in pnevmatiko. Istotam dobite tudi vse sestavne dele.

Glavno zastopstvo svetovnih koles
Waffenrad-Steyer

Mehanična delavnica z električnim pogonom za popravila dvokoles in motociklov. Lasna poniklovalnica, bakranje in emajljanje.

Trgovina: **Glavni trg 17**

Delavnica: **Ključavničarska ul. št. 1**

Vinotoč

Wögerer

se otvori 22. avg.

Prodaja se le čez ulico!

Velika
perzijska preproga
temnordeča in antikvarične mobilje na prodaj. Naslov pove uprava lista.

GARAŽO

lepo veliko pri glavnem kolodvoru oddam v najem.

Aleksandrova c. 34
na dvorišču.

Mali oglasi

Zenitve, dopustovanje in agitacijske trgovske ali robljanske značke: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 5.—

Lepo sobo

s posebnim vvhodom, električno lučjo in zajutrkom oddam ceneno. Vprašati Krčevina, Praprotnikova ulica 144. 1601

Mala družina

išče sobo in kuhinjo ali sobo s štedilnikom, event. tudi prazno sobo kjer se lahko vpostavi štedilnik. Škofič, Jenkova ulica 5. 1602

Cenj. občinstvu

naznanjam, da sem dne 25. avgusta t. l. otvoril na Tržaški cesti v »Linhartovem dvoru« modni salon za dame in gospode. Izdelujem najnovejše modele, fazono po Din 200. Se priporočam: Karol Sapač, krojač za dame in gospode. 1603

Radl odpotovanja

prodam omaro, mizo, stole, toaletno mizico, posteljo, madrace, železno peč itd. Naslov pove uprava lista. 1604

Na stanovanje

sprejem gospoda. Židovska ul. 12, I. nadstropje. 1605

Trgovski valenec

z najmanj 3-razredno meščansko šolo se takoj sprejme — Naslov pove uprava lista. 1606

Triko svilo

140 cm široke za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17. Maribor. XIII

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trrdki

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov.

XVI

